

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Сімак Ю.Ю. ,здобувач вищої освіти групи ЗПУА 6/1

Миколаївський національний аграрний університет

Науковий керівник – Мельник І.О., канд. екон. наук, доцент

Місцевий рівень інституційної системи охорони навколишнього природного середовища і забезпечення екологічної безпеки включає органи місцевого самоврядування (рада, голова відповідної ради, виконавчі органи ради), місцеві державні адміністрації та територіальні підрозділи відповідних центральних органів виконавчої влади.

Всі ці інститути мають різний статус, що впливає на їх повноваження у галузі охорони навколишнього природного середовища і, відповідно, на можливість забезпечувати реалізацію державної політики у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Іноді діяльність цих органів перехрещується, оскільки чинним природоохоронним законодавством не завжди чітко розподілені і визначені завдання, компетенція та повноваження тих чи інших органів та посадових осіб.

Особливість місцевої політики у галузі охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки полягає у взаємодії органів місцевого самоврядування й уповноважених місцевих органів державного екологічного

управління. Екологічні аспекти такої взаємодії регламентуються Конституцією України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про охорону навколишнього природного середовища».

Згідно з галузевим поділом міські ради та їхні виконавчі органи в межах своєї компетенції:

у галузі охорони атмосферного повітря:

- визначають поняття і терміни, режим виконання, методи контролю за станом повітря, вимоги щодо запобігання шкідливому впливу на атмосферне повітря;

- розробляють і впроваджують заходи щодо запобігання, зниження і відвернення шкідливого впливу на атмосферне повітря;

у галузі охорони водних ресурсів:

- забезпечують здійснення заходів щодо раціонального використання та охорони вод і відтворення водних ресурсів, здійснюють контроль за використанням й охороною вод та відтворенням водних ресурсів;

- видають дозвіл на спеціальне водокористування;

- розглядають розбіжності між суб'єктами водокористування;

- погоджують місця будівництва об'єктів, які впливають на стан водного басейну;

- контролюють введення в дію нових і реконструйованих підприємств, цехів, агрегатів, комунальних об'єктів, їх забезпечення пристроями й очисними спорудами необхідної потужності, що запобігають забрудненню і засміченню вод або їх шкідливої дії, та необхідною вимірювальною апаратурою, що здійснює облік об'ємів забору і скидання води;

- здійснюють державний контроль за використанням й охороною вод для забезпечення дотримання всіма міністерствами, відомствами, підприємствами, організаціями, закладами і громадянами встановлених правил загального користування водними об'єктами, виконання обов'язків з

охорони вод, запобігання і ліквідації їх негативного впливу, правил ведення обліку вод, а також інших правил, передбачених водним законодавством;

у галузі охорони і раціонального використання земель:

- здійснюють державний контроль і нагляд за використанням усіх земель і надр, надають та вилучають земельні ділянки, вирішують земельні спори, організують проведення робіт із землеустрою, надають у межах своєї компетенції висновки по плануванню землеустрою згідно з чинним законодавством України;

- здійснюють охорону зелених зон міста, вживають заходів щодо благоустрою й озеленення території міста, зниження шумів, посилення контролю за шкідливими викидами автотранспорту.

На території своєї юрисдикції місцеві ради несуть відповідальність за стан навколишнього природного середовища. При необхідності вони організують проведення екологічної експертизи; здійснюють роботи з ліквідації екологічних наслідків аварій та стихійного лиха; обмежують, припиняють на деякий час чи зовсім господарську діяльність підприємств, установ та організацій місцевого підпорядкування, а також не підпорядкованих раді підприємств, установ та організацій у разі порушення ними законодавства про охорону довкілля. Крім того, місцеві ради координують діяльність відповідних спеціально уповноважених державних органів управління в галузі охорони довкілля й використання природних ресурсів на своїй території.

Законодавство наділяє місцеві ради функціями керівництва, забезпечення, організації, контролю тощо.

Виконавчими інституціями місцевих рад є відповідні виконавчі комітети, які наділяються законом як власними (самоврядними), так і делегованими повноваженнями у галузі екологічної безпеки. Серед останніх доцільно виділити розгляд та узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, діяльність яких може викликати негативні соціальні,

демографічні та екологічні наслідки, підготовку щодо них висновків і внесення пропозицій до відповідних органів. Відповідно до ст. 19 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» виконавчі та розпорядчі інституції органів місцевого самоврядування:

- здійснюють реалізацію рішень відповідних рад;
- координують діяльність місцевих органів управління підприємств, установ та організацій, розташованих на території ради, незалежно від форм власності та їх підпорядкування;
- організовують розробку місцевих екологічних програм;
- визначають у встановленому порядку нормативи плати і розміри платежів за забруднення навколишнього природного середовища та розміщення відходів;
- затверджують за поданням органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища для підприємств, установ та організацій ліміти використання природних ресурсів, за винятком ресурсів загальнодержавного значення, ліміти викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище та ліміти розміщення відходів;
- організовують збір, переробку, утилізацію та захоронення промислових, побутових та інших відходів на своїй території;
- формують і використовують місцеві фонди охорони навколишнього природного середовища;
- погоджують поточні та перспективні плани роботи підприємств, установ та організацій із питань охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки;
- забезпечують систематичне та оперативне інформування населення, підприємств, установ, організацій, громади про стан довкілля;
- організовують екологічну освіту та екологічне виховання громадян;
- приймають рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Список використаних джерел

1. Васюта О.А., Васюта С.І., Філіпчук Г.Г. Екологічна політика: національні та глобальні реалії: У 4 т. / І.Ф. Курас (ред.) - Чернівці: Зелена Буковина, 2004. - 480 с.
2. Дьомкін В.О. Вступ до екологічної політики. - К.: Тандем, 2000. - 194 с.
3. Екологічне управління: Підручник / Ред. В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський та ін. - К.: Либідь, 2004. - 432 с.
4. Закон України про місцеве самоврядування в Україні // Відом. Верховної Ради. - 1997. - № 24. - Ст. 170.